7/11788

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ankara

Sayı : B.15.0.SGB.610 - 229

Konu :Yazılı Soru Önergesi

2283

21 ŞUBAT 2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 18.01.2006 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02 -18048 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Oğuz OYAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/11788-17944/46152 esas no'lu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99. maddesi gereği Bakanlığıma bağlı DSİ Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EKLER :
1. Önerge cevabı (3 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık

7/11788

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN OĞUZ OYAN'IN
7/11788-17944 ESAS NOLU YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

Soru 1

Beydağ Barajı Projesi kapsamındaki göl alanı içinde kalan köy ve mahallelerde yaşayan üreticilerin tarla ve binalarının kamulaştırılmasında düşük bedeller ödendiğine ilişkin yoğun şikayetler alınmaktadır. DSİ Genel Müdürlüğü 2005 yılında kamulaştırma kararı vermiştir. Türkiye'nin en verimli arazilerinden olan ve yılda üç ürün alınabilen Küçük Menderes'in suladığı Beydağ/ Kiraz İlçelerinin sulu tarım yapılan yerlerinde önerilen fiyat 7100 YTL/Dekar olmuş, üreticinin bunu düşük bularak itirazı üzerine DSİ mahkeme yoluna gitmiş, mahkemenin tayin ettiği bilirkişi ise 5700 YTL/dekar fiyat tespit etmiştir. Hatta, itirazı üzerine tarlasının değeri 2400 YTL/dekara düşürülmüş olan bazı mağdurlar da vardır. Oysa, tamamında sulu tarım yapılan Beydağ Barajı aynasındaki ovada bir dekarın sadece bir yıllık getirisi bile 5700 YTL'nin üzerindedir.

Kamulaştırmalarda gerçekçi fiyatların önerilmemesi yüzünden vatandaşlar haklarını mahkemelerde aramak zorunda kalmaktadır. Mahkemelerin tayin ettiği bilirkişilerin yeterli inceleme yapmadan yazdığı raporlar yüzünden vatandaşların mağduriyetleri daha da artmaktadır.

Beydağ Barajı Projesi kapsamındaki kamulaştırma bedelleri ile gerçekleştirilen ve yapılması planlanan işler konusunda aşağıdaki soruların sorulmasına gerek duyulmuştur.

- Çok verimli arazilerini yitirmek zorunda kalan üretici çiftçileri daha fazla mağdur etmemek ve tarımsal faaliyet içinde kalabilmelerini sağlamak açısından, aynı bölgede eşdeğerde tarım arazileri satın alabilmelerini sağlayabilecek fiyat/dekar değerlerinin DSİ' nin önermesini temin edemez misiniz?

Cevap 1

05.05.2001 tarih ve 4650 sayılı Kanunla, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununda yapılan değişiklik sonucu taşınmazların kıymetleri, kamulaştırmayı yapan kuruluşların kendi bünyelerinde kurulan en az üç kişiden oluşan Kıymet Takdir Komisyonlarınca 11 .nci maddede belirtilen esaslar göz önünde bulundurularak değerlendirilmektedir. Değerlendirme yapılırken ürünlerin verim, maliyet, münavebe sistemleri ve birim fiyatları Kanunda belirtildiği gibi resmi kuruluşlardan yazı ile istenmekte ve kuruluşların göndermiş oldukları verilere göre kamulaştırma değerleri tespit edilmektedir.

DSİ Kıymet Takdir Komisyonu bir bedel tespit ederek çiftçiye sunmuş, ancak çiftçiler bu bedelleri kabul etmemişlerdir. Bedel kabul edilmeyince İdare olarak taşınmazın bedelini belirlemek üzere Kanun gereği, değer tespiti ve İdare adına tescil davası açılmıştır. Mahkeme bilirkişileri ise İdarenin tespit ettiği bedelin altında bir bedel belirlemişlerdir. Mahkemenin belirlemiş olduğu bu bedeli, DSİ'nin uygulama zorunluluğu bulunmaktadır.

Soru 2

En kötü olasılıkla, ilk önerilen fiyat üzerinden kamulaştırma bedeli ödemeyi ve kamulaştırılan yerlerde yaşayan köylülerin evleri için önerilen kamulaştırma bedellerinin sosyal devletin gereği olarak yükseltilmesinin düşünür müsünüz?

Cevap 2

Evlerin Kamulaştırma bedelleri tespit edilirken, her yıl Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca Resmi Gazete'de yayımlanan Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Cetveli'nden yapıların vasfına en yakın olan birim fiyatların, yapının m2 si ile çarpılması sonucu bulunan değerden, yıpranma miktarları ve enkaz olabilecek miktarların düşülmesiyle bulunan değer kamulaştırma bedelidir. Dolayısıyla DSİ Kıymet Takdir Komisyonunca bu değerin değiştirilmesi yasal olarak mümkün değildir.

Soru 3

Beydağ Barajı için gerekli toplam proje yatırım bedeli ne kadardır?

Cevap 3

Beydağ Barajı inşaatı için belirlenen ihale bedeli Sözleşme yılı (1993) fiyatları ile 361.496.000.000 TL'dir. DSİ İnşaat genel İndeksi ile 2006 yılı fiyatlarına katsayısı 261,33'tür.

Soru 4

2003 öncesinde barajın yüzde kaçı tamamlanmıştır?

Cevap 4

2003 yılında öncesinde baraj da sadece derivasyon tüneli ve ulaşım yolları tamamlanmıştır. 2003 yılı itibari ile parasal gerçekleşme %18,3 mertebesindedir.

Soru 5

2003,2004,2005 yıllarına ilişkin yatırım ödenekleri ve kullanımları ne kadardır?

Cevap 5

Küçükmenderes Beydağ Projesi için 2003 ve 2004 yıllarında iz ödenek ayrılmıştır. 2005 yılında proje yeniden ele alınarak inşaata hız verilmesi kararı alınarak, sene başında 5.000.000,00 YTL ödenek ayrılmıştır. Ancak yıl içerisinde projeler arası ödenek aktarılması yoluyla temin edilen 17.000.000,00 YTL ödenek ve İl Özel İdaresi tarafından sağlanan 2.000.000,00 YTL ödenek ile toplam 19.000.000,00 YTL ek ödenekle 2005 yılı ödeneği 24.000.000,00 YTL'ye ulaşmış olup, bununda 23.817.214,00 YTL' si harcanmıştır.

2003,2004,2005 yıllarına ait 4.610.000 YTL kamulaştırma bedeli ödenmiştir.

7/11788

Soru 6

2006-2007 yılları için ödenek tahminleri ne kadardır ve 2006 ve 2007 sonlarına projenin ne kadarı tamamlanmış olacaktır?

Cevap 6

2006-2008 bütçe döneminde Küçükmenderes Beydağ (Baraj±Sulama) projesine 2006 yılında 20.000.000,00 YTL ödenek ayrılmıştır. 2007 yılında da 20.000.000,00 YTL ödenek öngörülmüştür.. Yeterli ödenek temini halinde 2007 yılı sonunda projenin fiziki olarak yaklaşık %80'ler mertebesinde tamamlanacağı planlanmaktadır.

Soru 7

2007 sonrasına projenin yüzde kaçlık bölümü kalacaktır? Barajın tam olarak tamamlanacağı ve nihai açılışın yapılacağı tarihi teknik olarak tam olarak nedir?

Cevap 7

Beydağ Barajı ve HES İnşaatı işinde en son belirlenen ödenek dağılımına göre 2007 sonrasına projenin parasal olarak %22'lik bölümünün kalacağı öngörülmektedir. Yine en son belirlenen süre uzatımına göre, tesisler 08.07.2008 tarihinde su tutmaya hazır hale gelecektir.